

Lovforslag om Anlæg af Fiskerihavne ved Jyllands Vestkyst, gør jeg det med saa meget større Glæde, som jeg i dette Lovforslag ser en Afslutning af den aargamle Strid, der har været om Vestkysthavne-Spørgsmaalet. Det har jo i nogen Maade været beskæmmende for dansk Foretag-somhed, at vi, der har en saa umaadelig stor Kyststrækning i Forhold til vort Lands Størrelse, har maattet, saa at sige, staa med Hænderne i Lommerne og se paa, hvorledes omboende Nationer har samlet Rigdomme hjem fra Havet. Naar det har været Tilfældet, skyldes det væsentlig, at vi ikke har kunnet drive et saadant Fiskeri i nogen større Stil. Det Fiskeri, der dreves, var jo væsentlig henvist til at ske fra Baade af en saadan Størrelse, at de kunde trækkes op paa Land, naar Fiskerne var færdige med Fiskeriet, og eventuelt bringes højere op i Klitten, naar Stormen nærmede sig. Det var ganske utidssvarende, og det var forbundet med uhyre stor Fare for dem, der virkede i dette Erhverv. Spørgsmaalet om en Forbedring har jo været fremme i lang Tid, og naar det ikke har fundet sin Løsning før, er det ganske simpelt, fordi det altid har staaet som noget risikabelt at bygge ved Vestkysten paa den løse Sandbund ud mod det aabne Vesterhav, hvorfra Bølgerne endogsaa paa visse Steder kan skylle langvejs fra lige ind mod Kysten. At man allerede for lang Tid tilbage har haft Øjet aabent herfor, fremgaar af et Forslag, som blev fremsat i 1840'erne af den daværende Vandbygningsdirektør Carlsen. Jeg kan ikke nægte mig den Fornøjelse at fremdrage dette gamle Forslag. Den Gang var Afvandingen af Ringkøbing Fjord allerede ved at blive et brændende Spørgsmaal, og den daværende Vandbygningsdirektør foreslog, ikke at foretage en Afvanding direkte ud til Vesterhavet gennem Holmlands Klit, men at gaa Syd paa og foretage den ud i det smule Vand ved Hobugten gennem en Kanal derned til. Dertil knyttede han et større Projekt om at gaa videre fra den nordre Ende af Ringkøbing Fjord op gennem Von Aa til Stadil Fjord, videre til Nissumfjord og helt ud til Limfjorden — i visse Maader en Kanalisering af hele Vestkysten. Dette Projekt berører i nogen Maade den foreliggende Sag, fordi man, hvis det var blevet gennemført, allerede derved vilde have faaet en Vestkysthavn nede ved Hobugten. Man maa erindre, at al Trafik og Handel for Vestkystens Vedkommende gik Syd paa over Hamborg, og man vilde da i en saa-

dan Havn ved Hobugten have haft en aaben Port, der viste Vej lige mod det Sted, hvormed vi havde vore Handelsforbindelser — det var Mening, at hele Kanalen skulde være tilgængelig om ikke netop for Skibsfart saa i hvert Fald for Pramfart. Det var et genialt Forslag. Naar man tænker paa, at der den Gang ovre ved Vestkysten hverken var Landeveje eller Skinneveje, vil man forstaa, at dette Anlæg vilde have haft en uanet Betydning. Det kan ikke nægtes, at Kanalen er den billigste Vej at befordre Varer ad; den har den store Fordel, at enhver Mand kan faa Havn udenfor sin egen Dør. Jeg beklager meget, at dette Forslag ikke kom videre end til Papiret; det vilde, hvis det var blevet ført ud i Livet, have friet os for et Thorsminde-Spørgsmaal og et Hvide Sande-Spørgsmaal, og vi vilde have haft denne Havn dernede. Det kom nu ikke videre, men det viser klart, at man allerede den Gang havde Øje aabent for, hvor farligt det kan blive at bygge ud mod det aabne Vesterhav, særlig hvor Bundforholdene ikke er helt gode, og det er de kun paa ganske faa Steder; ellers er der Sand i en meget betydelig Dybde, og det egner sig absolut ikke til at bygge større Værker paa, medmindre man vil koste umaadelig store Summer, og saa maa man dog stadig være forberedt paa at bygge yderligere til for at vedligeholde Værket, fordi det altid vil synke.

Naar jeg skal sige et Par Ord om Grunden til, at man har valgt de Steder, der nævnes her i Lovforslaget, maa jeg først fremhæve, at det er den om Vestkysthavne-Spørgsmaalet nedsatte Kommissions Betænkning, der ligger til Grund herfor. At den højtærede Trafikminister meget nøje har fulgt denne Betænkning, kan jeg kun i høj Grad anerkende, og jeg vil her gerne udtale en Tak ogsaa til Kommissionen, fordi den har arbejdet saa hurtigt. Ganske vist var der sat en Frist af et Aar for den, men Arbejdet er ogsaa blevet besørget. Og naar man læser Betænkningen igennem, kan man ikke andet end anerkende de Grunde, der anføres for det ønskelige i netop at lægge Havnene paa de foreslaaede Steder. Ved Hanstholm eller Helshage, som det hedder, har man ren Kalkbund at bygge paa; ganske vist ligger der et lille Lag Sand ovenpaa, men det er Forudsætningen, at Molerne skal bygges ned til Kalkbunden. Og ved Hirtshals er der Lerbund, altsaa ogsaa en fast Masse at bygge paa.

Naar der i tidligere Tid har været Tale om Vestkysthavne, har det været